

Τοποθέτηση Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων

Είκοσι χρόνια μετά από την καθιέρωση της 20^{ης} Ιουνίου ως η Παγκόσμια Ημέρα Προσφύγων, τα επίσημα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), δεν είναι ενθαρρυντικά.

Συγκεκριμένα 79.5 εκατομμύρια άνθρωποι, μέχρι τα τέλη του 2019, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τις εστίες τους και να καταφύγουν στην προσφυγιά. Ο αριθμός αυτός, σύμφωνα με την UNHCR, αντιστοιχεί στο 1% του παγκόσμιου πληθυσμού, και είναι ο υψηλότερος που έχει ποτέ καταγράψει η ανθρωπότητα.¹

Άνθρωποι που έχουν εκτοπιστεί λόγω συγκρούσεων, διώξεων αλλά και γεγονότων που έχουν διαταράξει σε μεγάλο βαθμό την δημόσια τάξη, ολοένα και δυσκολεύονται να επιστρέψουν στις πατρογονικές τους εστίες.

Η επιστροφή φαντάζει βουνό και δημιουργεί την ανάγκη για αναζήτησή αποτελεσματικότερων λύσεων στο ανθρώπινο δράμα που ξετυλίγεται μπροστά στο παγκόσμιο σκηνικό.

Οι αριθμοί δημιουργούν την δίκη τους έντονη εικόνα. Το προσφυγικό δεν είναι ζήτημα τοπικό, δεν είναι ευρωπαϊκό, είναι ζήτημα οικουμενικό και σαν τέτοιο αναζητά παγκόσμια αντιμετώπιση, γιατί όπως ρητά αναφέρεται στη Έκθεση της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών, «...η αύξηση των αριθμών ξεπερνά κατά πολύ την εξεύρεση λύσεων...».

Η προσπάθεια αντιμετώπισης του προσφυγικού θέτει την κοινωνία των εθνών σε εγρήγορση, για αλληλεγγύη αλλά και εξεύρεση λύσεων οριστικών.

Γιατί όπως ο Ύπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες **Filippo Grandi** έχει δηλώσει:

«Είμαστε μάρτυρες μιας διαφορετικής πραγματικότητας, καθώς ο αναγκαστικός εκτοπισμός στις μέρες μας είναι όχι μόνο πιο

¹ <https://www.unhcr.org/news/press/2020/6/5ee9db2e4/1-cent-humanity-displaced-unhcr-global-trends-report.html#>

διαδεδομένος αλλά και ένα φαινόμενο που απλά δεν είναι πια βραχυπρόθεσμο ούτε προσωρινό», γι' αυτό, συνεχίζει:

«...Χρειαζόμαστε μια θεμελιωδώς καινούρια και πιο ανοιχτή στάση απέναντι σε όλους τους ανθρώπους που τρέπονται σε φυγή, σε συνδυασμό με μια **πολύ μεγαλύτερη αποφασιστικότητα να βάλουμε ένα τέλος στις συγκρούσεις που μαίνονται για χρόνια και αποτελούν τη ρίζα τόσο μεγάλων δεινών**».

Ένα τέλος στις συγκρούσεις που δεν αφήνουν περιθώριο για δευτερες σκέψεις, όταν μπροστά σου κείτονται άψυχα σώματα χιλιάδων αθώων ψυχών.

Όταν παιδάκια σηκώνουν τα χέρια ψηλά μπροστά σε κάθε άγνωστο πρόσωπο , γιατί υπάρχει πιθανότητα να είναι ο εν δυνάμει εκτελεστής τους, όταν ο πόλεμος αποτελεί το παιχνίδι και την καθημερινότητα τους.

Γι' αυτές τις συγκρούσεις και για το ξεριζωμό που έχει υποστεί ο κάθε πρόσφυγας, αναζητείται αλληλεγγύη, γιατί όπως και η Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, κ. **Dunja Mijatović**, υπογραμμίζει:

«η προστασία των **ανθρωπίνων δικαιωμάτων** και της **αξιοπρέπειας των προσφύγων** δεν είναι επιλογή, αλλά **ηθική και νομική υποχρέωση** που πρέπει να τηρούν όλα τα **κράτη μέλη**».²

Και η πατρίδα μας όχι μόνο σαν κράτος μέλος, αλλά σαν κράτος που έχει ίδιαν γνώση της προσφυγιάς, ζώντας μέχρι και σήμερα τον ξεριζωμό και τον εκτοπισμό από τις πατρογονικές μας εστίες, θα πρέπει να συνεχίσει να βρίσκεται σε εγρήγορση και ετοιμότητα για την αναγνώριση και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των προσφύγων που διαφεύγουν από τον πόλεμο και το διωγμό.

Μαρία Στυλιανού – Λοττίδη
Επίτροπος Διοικήσεως
και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Εθνική Ανεξάρτητη Αρχή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Λευκωσία, 20 Ιουνίου 2020

² <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/pushbacks-and-border-violence-against-refugees-must-end>